

Bonne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 44.

3die november 1895.

21de aarg.

Et indianeroversald paa prærien.

Børneblad

udkommer hver sondag og kostet 50 cents for aaret, betalt i **forslud**. I pakker til en adresse paa over 5 etspr., leveres det for 40 cents, og over 25 etspr. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for sondagsstolen.

Anden aargang.

Treogfyrrethvende lese.

Den anden artikel.

V. Kristi fornedressessstand.

A. Den fattige fødsel og lidelsen.

ABC-klassen: Matt. 8, 20: Revene har huler, og himmelens fugle redet; men Menneskens sør har ikke noget, hvortil han kan helde sit hoved.

Katolismus-klassen: Samme som ovenfor og 2 Kor. 8, 9: I hænder vor Herres Jesu Kristi naade, at han for eders skyld blev fattig, der han var rig, forat I ved hans fattigdom skulde blive rige.

Torflørings-klassen: Samme som ovenfor og Fil. 2, 8-11 (Sp. 329).

Vink.

"Født af jomfru Maria"

(Bbh. 53.—Straaler af skjult herlighed; Bhb. 75 og 82.)

Da keiserinde Helene lod bygge en kirke over det sted, hvor Jesus var født, tog en gammel kirkelærer ved navn Hieronimus sin bolisig paa dette sted, og da han blev tilbuddt et højt embede i kirken, sagde han: "Tag mig ikke bort fra Kristi krybbe; der trives jeg så godt. Paa det sted, hvor Gud gav mig sin sør fra himmelen, vil jeg saa gjerne overgive min sjæl i hans hænder i dødens stund." — I sin alderdom skrev han: Saa ofte jeg betrakter dette sted, har mit hjerte en samtale med Jesusbarnet. Jeg figer da til ham: "Af, Herre Jesus, hvor haardt du ligger for min saligheds skyld, hvorledes skal jeg gengælde dig det?" Da hører jeg Jesusbarnet svare: "Jeg begjører intet. Sing du: 'Giv være Gud i det høieste!' og lad det være dig nok. Jeg vil blive endnu mere nyslindende i Gehsemane og paa korset." Jeg figer da videre: "Du kjære barn, jeg maa faa give dig noget; jeg vil give dig alt mit gods." Barnet svarer: "Himmel og jord er allerede min eje- dom; mit er sølvet og guldet; jeg behøver intet;

gi det til de fattige, da vil jeg betragte det, som det var givet til mig." Jeg figer: "Det vil jeg gjøre; men jeg vil ogsaa give dig noget, ellers maa jeg do af bedrøvelse." Da hører jeg svaret: "Er det dit ønske at give mig noget, saa skal jeg sige dig, hvad du skal give: Gib hid din synd, din onde samvittighed og din for-dømmelse." Jeg svarer: "Hvad vil du gjøre med dette?" "Jeg vil tage det paa mine skuldre, jeg vil bære din synd." Da begynder jeg at græde bitterlig og sige: "O, kjære lille barn, kjære Jesus, hvor har du ikke rørt mit hjerte! Jeg troede, at du vilde have, hvad godt jeg eiede, og saa vil du have det onde hos mig! Tag du, hvad mit er, og gib mig, hvad dit er, saa er jeg fri fra synden, og det evige liv er mig sikret."

"Pint under Pontius Pilatus."

(Bbh. 90-93.)

Hertug Gottfred af Bubillon havde ført korsfarernes hær gennem usigelige strabader og farer frem til det hellige land og endelig indtaget Jerusalem selv. Da man nu der vilde gjøre ham til konge og sætte en gylben krone paa hans hoved, sagde han: "Det forbryde Gud, at jeg skal bære en kongekrone der, hvor min Herre og Frelser har baaret tornekronen."

En rig hindu spurgte engang en af sine hæderske prester: "Hvad skal jeg gjøre for at faa ro og fred i min sjæl?" Presten svarte: "Du maa vasse dig i den hellige flod Ganges." Han gjorde det, men blev ikke lettere tilsmode. Synbens forbandelse trykkede hans sjæl ganske til jorden. Da blev han paalagt at gjøre en valfart til et afgudstempel. Han vandrede 75 mile gennem den brændende sand, men følte sig ligesaa ulykkelig som før. Endnu engang bønsdelt han sin prest om raad. Denne sagde: "Du skal blive hjälpen." Hinduen lavede at gjøre alt, hvad presten fandt for godt. Da blev det ham paalagt, at han skulle slaa spidsørom gennem sine saaler, tage disse paa, bære en svær blok paa sine skuldre og paa denne maade tilbage-lægge 25 mile. Han havde allerede gaaet 10 mile under de frigjældige kvaler, da han kom til et sted, hvor han saa en stor forsamling af mennesker, for hvem en fremmed mand prædikede. Det var en misstoner. Denne forkyndte sine hæderske brødre, at Jesus er det Guds lam, som bærer verdens synd, og at alle de, som tror paa ham, faar fred. Dette var honning for den over sine synder bekymrede hindu. Han fastede straks blokken af sine skuldre, trak sine pigede saaler af og udraabte midt iblandt folket: "Ham er det, jeg søger; paa ham vil jeg tro; ham vil jeg følge."

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Forty-third Lesson.

THE SECOND ARTICLE.

V. The Humiliation of Christ.

A. The Birth in Poverty and the Passion.

ABC Class: Matt. 8, 20: The foxes have holes, and the birds of the air have nests; but the Son of Man hath not where to lay his head.

Catechism Class: Same as above, and 2 Cor. 8, 9: Ye know the grace of our Lord Jesus Christ, that though he was rich, yet for your sake he became poor, that ye through his poverty might be rich.

Explanation Class: Same as above, and Phil. 2, 8-11 (Qu. 329).

SUGGESTIONS.

"Born of the Virgin Mary."

(B. H. 53; Rays of hidden glory, B. H. 75 and 82.)

The death of Christ is a great mystery; but his birth is even greater. That he should live a human life at all is stranger than that, so living, he should die a human death. We can scarce get past his cradle in our wondering, to wonder at his cross.

— Who was ever so poor and humble as Christ? After leaving all that heaven held, he had nothing but a stable to be born in, nothing but a manger to be laid in. He had not so much as a place where to rest his head; even his cross was not his own, and his grave belonged to another. It is pathetically written that, to the traitor he left his purse; to the soldiers, his robe; to the beloved disciple, his mother; to the dying thief, his promise of paradise; to the penitent Peter, his pardon; and to his followers, his peace. Naked he came into this world; while here he got nothing, though he gave everything; and naked he went the way to the tomb.

— We might tremble to approach a throne, but we cannot fear to approach a manger.

— Great commanders have readily won the hearts of their soldiers by sharing their hardships and roughing it as if they belonged to the ranks. The King of Men who was born in Bethlehem was not exempted in his infancy from the common calamities of the poor, nay, his lot was even worse than theirs. We may imagine hearing the shepherds comment on the birth in the manger, "Ah," said one to his fellow, "then he will not be like Herod the tyrant, hard and proud; he will remember the manger and feel for the poor; he will be the poor man's friend, the people's monarch."

"Suffered under Pontius Pilate."

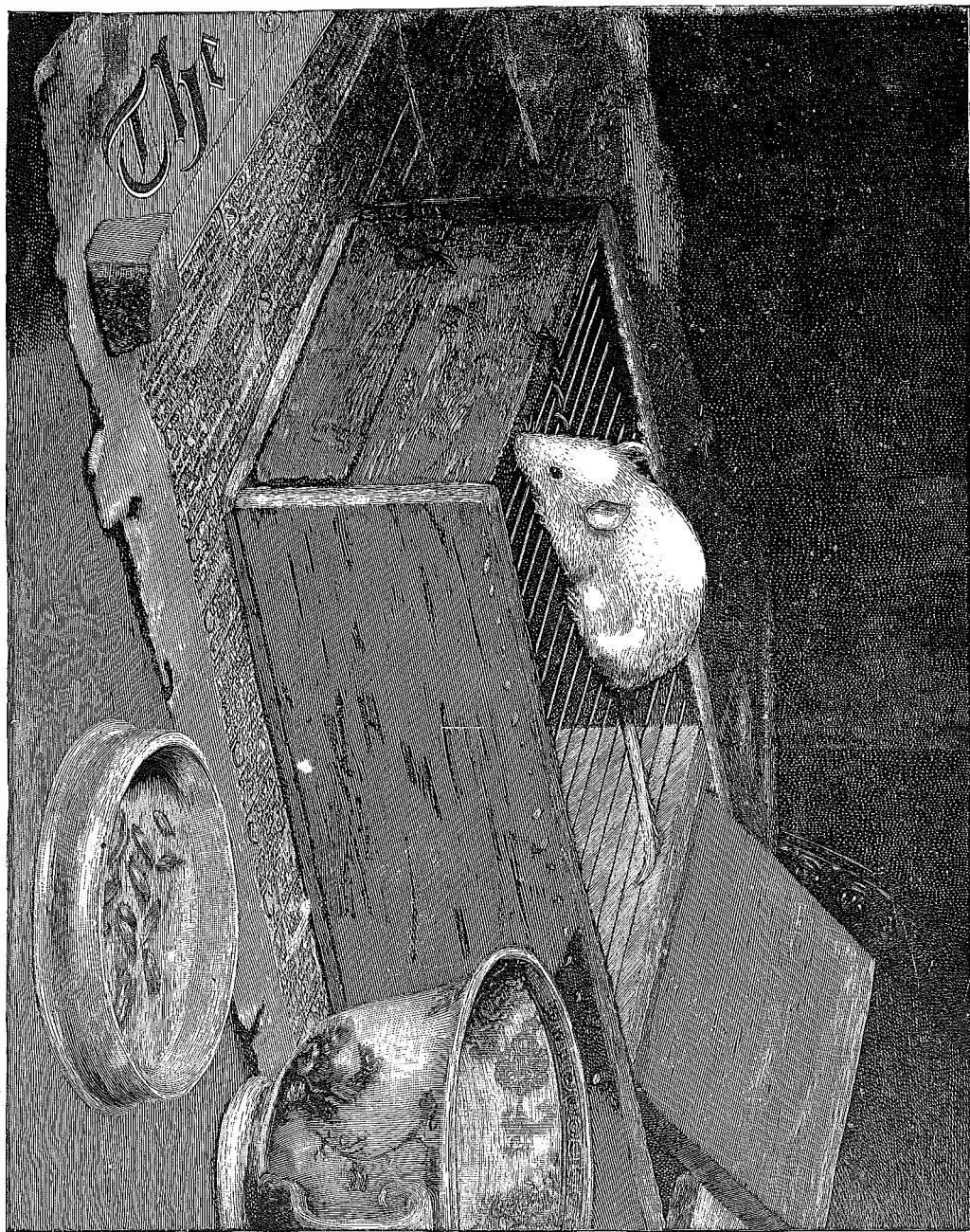
(B. H. 90-93.)

— A ship has caught fire at sea. The passengers and crew, shut up in one end of the burning vessel, strain their eyes and sweep the horizon round for sight of help. At length, and just in time, a sail appears and bears down upon them. But the stranger, fearing fire does not venture near, but puts about her helm and soon is out of sight. The men in the burning ship are left to their fate. How dreadful their situation, when the selfish ship saved itself from danger, and left them to sink!—What heart can conceive the misery of human kind, if the Son of God had saved himself from suffering and left a fallen world to the wrath of God! But Christ did not save himself and let the wreck of humanity go down. He braved the fire of God's wrath and himself sank into the dark waves of suffering to rescue men.

— It is said that when the story of West India slavery was told to the Moravians in the last century, and it was declared that it was impossible to reach the slave population, because they were so completely separated from the ruling classes, two Moravian missionaries offered themselves and said, "We will go and be slaves on the plantations, and work and toil, if need be under the lash, to get right beside the poor slaves and instruct them." And they left their homes, went to the West Indies, began to work on the plantations as slaves, and by the side of slaves, to get close to the hearts of slaves; and the slaves heard them, and their hearts were touched, because they had humbled themselves to their condition.—That was grand; it was glorious; and yet Christ's humiliation of himself was more glorious; for he stepped from heaven to earth to get by our side; he laid himself down beside us, that we might feel the throbings of his bosom, be encircled us in the embrace of his loving arms, that we might be drawn right up beside him, and hear him whisper in our ears, "God is love."

— The mother, wan and pale with incessant vigils by the bedside of a sick child; the fireman, maimed for life in bravely rescuing the inmates of a burning house; the three hundred Spartans at Thermopylae; Howard, dying of fever caught in dungeons where he was fulfilling his noble purpose of succouring the oppressed and remembering the forgotten—all these, and many other glorious instances of self-devotion, do but faintly shadow for the love of him who laid aside the use of divine glory and humbled himself to the death of the cross for our sake.

Was big nur, little mus!

Strandbillede.

Den lille sjøkonge.

 Nordhavet, et godt stykke nordensfor Skotland, ligger de klippefulde Shetlandsøer; paa en af disse, dens navn ved vi ikke, boede en fattig fisker, Simon, med en temmelig stor familie. Konen havde i længere tid været syg og sengeliggende. Den eneste af barnesloffen, som ikke mere laa faderen til bryde, var den ældste søn, Jakob, der var gaaet til sjøs og nu for mellem Glasgow og Melbourne. Efter ham kom de store gutter, Thomas og Ivar, som maaatte hjælpe faderen, blandt andet med at samle tang ved strandbredden. Det var lidt strengt for Thomas, der ikke var sterk, men en from, stille gut, som gjerne vilde læse, og ofte kunde være til stor trøst og opmuntring, baade for sine sjællende og sin syge mor; men faderen holdt mest af Ivar, der var raskere til sit arbeide, og som forsvrigt var en god gut, der gjerne hjalp sin svagere bror.

Efter de store gutter kom to twillingbrødre paa 9-10 aar og tilsidst en liden pige, Anna, som baade var faderens og de andres udkaarede hndling og var solstraalen i hjemmet, hvor der forsvrigt ikke var meget solskin; thi faderen havde tabt modet, fordi han ikke syntes, hans arbeide kunde bringe dem ud af deres trange kaar, og han var derfor ofte knarhoren og misfornøjet.

En aften var Ivar bleven tilbage ved stranden for at faa en stor bunke tang saa højt op paa landet som mulig. Anna kom springende ud til ham for at kalde ham ind til deres farvelige aftenmaaltid.

"Hvor du har faaet en stor bunke", udbrød hun, idet hun beundrende saa op ad den; "men vil sjøen ikke komme og tage den igjen?"

"Nei — hvis der da ikke kommer en ordentlig storm fra nordvest", svarte han og saa lidt betænkelig ud over sjøen, der saa truende nok ud; thi hvide skumtoppe viste sig i bestandig større og større mængde, og den brummende saa hult. Langt ude saaes der adskillige seilere.

"Det kan nok være, jeg maa bede far inden natten hjælpe mig tangen lidt højere op", tilføjede han efter at have set lidt ud over stranden, og fulgte derpaa hjem med Anna.

Ikke længe efter sad de i en kreds hver med sit arbeide — Gutterne paa Shetlands-

øerne strikker ligesaa vel som Pigerne, — mens Moderen, som hun pleiede, og som det mange steder er sedbane der, læste høit af bibelen og efter bedste evne besvarede børnenes mange spørgsmaal. Før de gik til ro, sang de en aftensalme.

Som Ivar havde anet, rasede der ganske rigtig en storm om natten. Den drev et skib ind i den lille bugt, hvor det strandede paa et af de mange sjær. Bølgerne splittede det derpaa hurtig og drev det i skumper og styrker op paa strandbredden. Simon kom tidlig ud og saa skibsplanterne blive skyllede ud igjen. Han stod et øjeblik stille, forsrækket over dette syn, da en liden kasse drev op ved hans fødder. Skjønt den ikke var stor, var den dog tung, merlede Simon, idet han hurtig greb den, forat den ikke efter skulle trækkes ud med. Der var desuden noget inden i den, der rasselde paa en maade, som bragte hans hjerte til at hanke. Han var sig vel ikke ret bevidst, hvad det var, han gjorde, da han hurtig løb op med den og puttede den ind i den store tangbunké, han aftenen forud havde hjulpet Ivar med at faa slæbe op i sikkerhed; men han tænkte paa, hvad lidt før var haendt paa øen, og mumlede ved sig selv: "Maaesse dog lykken kommer til mig tilsidst."

Efter at have gjemt den omhyggelig, vendte Simon tilbage til strandbredden, hvor han nu for alvor blev forfært over at se det ene døde legeme efter det andet blive skyldt ind af bølgerne. Med et streg løb han op ad stien, som førte til herremanden's eiendom, Fetlar, og han så snart alle beboerne paa benene med raabet: "Et vrag, et vrag! Ligene kommer i land!"

Gaardens eier, hr. Irvin, var et øjeblik efter ved stranden, og snart efter alle omboende fiskere. Oscar Irvins øvede øje saa snart, at der intet andet vor at gjøre for de opdrevne legemer end at slæffe dem et fredeligere hvilested end det oprørte hav; men imidlertid opdagede en fisker nogle stikkelsser ude paa Grønholm, et sjær, der ragede lidt højere op end de andre. En baad blev hurtig løsnet, og den første, som sprang i den, var herremanden selv. Hans mor stod i vinduet, og skjønt det var en farefuld tur ud paa det oprørte hav, der brødes over de mange sjulste sjær, saa fandt hun dog, at det var, som det skulle være, da hun saa sin søn grieve roret.

Han kendte hvert skjær i bugten, og skønt mangen gammel fisker betenklig ryftede på hovedet, saa næede de dog lykkelig Grønholm og til 10 fibbrudne reddede fra den visse død. Det gik lettere tilbage; men en stund, før de næede bredden, udbrød Simon, som ogsaa havde været rast til at springe i baaden: "Der er noget paa Sortefjæret!" Alle saa derhen. Jo, der laa en lidt stiftelse med et redningsbælte, paa noget tang, helt ovenpaa fjæret. Armene, der var stukne ind i en uhyre matrostrøje, bevægede sig, og man hørte en svag, klagende lyd.

Baaden forandrede øjeblikkelig kurs og blev lagt op til Sortefjæret, derpaa gav Irvin voret til Simon og gik i land med øjensynlig fare for at blive skyldet ud i sjøen. Han tog den omhyggelig indhyllede levende pakke op og saa, at det var en lidt gut paa 5-6 aar, der udbrød, da han saa et menneskeligt ansigt: "Jeg vidste nok, at Gud vilde sende nogen." Maaske var det den samme bølge, som efter at have splintret stibet havde bragt gutten i land paa Sortefjæret; var han ikke blevet opdaget den gang, vilde han dog snart igjen være blevet skyldet ud af bølgerne.

"Jeg fryser", sagde han svagt og trykkede sig op til herremanden, der holdt ham i sine arme.

"Du skal ikke være bange", svarte denne med en stemme, der var langt mildere end den, fiskerne ellers kendte, "du skal snart blive varm." Saasnart han havde faaet ham vel i baaden, badeade Irvin barnets hender i brændevin, svøbte ham ind i sit plaid og havde snart den tilfredsstillelse at se et smil paa hans ansigt.

"Er det Deres kapteins barn?" spurgte Irvin sjøfolkene.

"Nei, det er en lidt gut, der hverken har far eller mor" lød svaret; "men vor kapteins frue kendte hans mor, og nu vilde de bringe ham til hans slegtninger; men jeg har tidt hørt kapteinens sige, at han havde lyft til at beholde gutten som sin egen."

I det samme rørte en lidt haand ved Oscar Irwins kind. "Har du det nu bedre?" spurgte herremanden mildt.

"Det er næsten helt godt, far — ja, for du ser ud som far og taler ligesom han, og far og mor sagde, at Gud vilde give mig en anden isteden."

"Ja, jeg vil være en far for dig", sagde Irvin med en let skælven i stemmen.

Nu næede baaden strandbredden, hvor de fibbrudne blev modtagne med styrkende og opvarmende ting, som man havde i beredskab til dem. De begyndte imidlertid snart ivrig at spørge efter, om deres kaptein og de andre ikke var komne i land. Irvin spurgte, hvor mange de havde været, og da han sikkert det at vide, pegte han paa et sejl, som var bragt hid for at dække de døde legemer, og sagde med et førgmodigt blif: "Der er de alle."

"Kommer jeg ikke igjen til den snilde dame?" spurgte gutten.

"Du skal ikke være bange, du skal komme hjem med mig", sagde Irvin.

"Aa, er de døde, er de druknede?" raabte gutten forsæret. "Ligger de ganske stille ligesom mor?"

"Ja," svarte Irvin rolig, som mente, det var bedst at sige det straks; "men vi skal nok være gode imod dig." Han var derpaa barnet hjem i sine arme, og folkene saa forbausede efter ham, thi saaledes kendte de slet ikke den strenge hr. Irvin.

Saasnart hans mor fra sit vindue havde set ham sikkert i land med endel fibbrudne mænd, flyndte hun sig ud i sit kjøkken for at gjøre tilberedelser til deres modtagelse; men kort efter trædte husets herre ind, ivrig raabende paa sin mor.

"Her er noget, sjøen har bragt os", sagde han, idet han rakte hende barnet.

"Et pleiebarn til Dem, Kirsten", sagde han derpaa til et gammelt thende, som stod ved siden.

Der var ikke i øjeblikket tid til videre spørgsmål om barnet. Det blev bragt tilfængs, og der blev i alle maader forsøgt godt for det, saavel som for de øvrige fibbrudne. Om barnets navn vidste disse ikke andet, end at han altid var blevet kaldt den lille sjøunge, at hans forældre var døde i fattigdom i Halifax, men at de havde velhavende slegtninger, til hvem barnet skulle bringes. Irvin erklærede imidlertid, at han vilde beholde barnet, indtil nogen, der havde mere ret til det, gjorde fordring paa det, hvortil en gammel matros bemerkede, at det behøvede han vist ikke at være bange for, et fattig barn gjorde ingen fordring paa.

(Fortsættes.)

Et indianeroverfald paa prærien.

[Med billeder.]

Gangsomt bevægede emigranterne sig henad de store prærier; de lange sletter syntes aldrig at tage nogen ende; saa langt viet kunde naa, saaes intet andet end hølgende græs. De tunge vogne er overdækkede med seildug, forat kænder og børn skal finde beskyttelse mod regn og solskin; i ugevis havde de ikke haft andet hjem; dog havde de enkelte nætter overnattet hos venlige nybhggere eller i et eller andet fort, hvor afdelinger med soldater laa for at beskytte nybhggene mod indianerne.

Bidere og videre drog den lille flok udvandrede aften; man begyndte mere og mere at længes mod reisens måal, det sted, hvor de havde kjøbt jord og vilde grunde sig et nyt hjem.

Da forsvardes pludselig de fredelige rejsende ved et syn, som heldigvis hidtil ikke havde mødt dem underveis; en flok indianere saaes langt henne paa sletten; de galloperede frem og tilbage, og de syntes ikke at have godt ifinden.

Emigranterne stansede straks og gjorde sig færdig til forsvar — et forsvar som næsten syntes haabloft. Hvorledes skulle de kunne holde stand mod saa mange indianere, som fra barndommen af var øvede i krig og kamp! Det gjølder ialtfald at gjøre, hvad gjøres kunde; de var bestemte paa at forsvarer sit eget og sine kjøres liv til det sidste og ialtfald følge sit liv saa dyrt som muligt. De sætter vognene i række med et aabent rum i mid-

ten, saa de dannede en slags vognborg, og saa sætter en af dem sig op paa den rafstede hest, de havde, og sprænger aften for at faa hjælp fra nærmeste fort; dette var ikke meget langt borte; de havde overnattet der sidste nat, og de vidste, at de dervedrørende soldater hverken manglede mob eller vilje til at hjælpe dem. Det gjaldt blot, at hjælpen kom, før det var forstille, før allerede deres hovedhuder hang som seiersstegn ved indianernes belter!

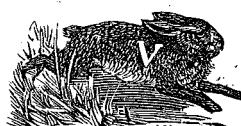
Og den unge mand rider aften, saaledes som han endnu ikke havde redet i sit liv; det gjaldt jo deres liv, som han havde kjørest paa jorden. Imidlertid maatte de andre holde kampen gaaende, saa godt de kunde. Heldigvis vovede ikke deres fiender noget ordentligt angreb, enten grundet dertil var den ene eller anden; kanskje ogsaa de følte sig for svage. Flere timer var allerede gaaede; engstelig speide man mere og mere i den retning, hvorfra hjælpen ventedes. Og de skulde ikke komme til at vente forgjæves; endelig viste en afdeling rytttere sig henne paa sletten; det var soldater fra fortet, som kom galloperende til hjælp. Nu var al fare over. Indianerne fandt det bedst at komme væk, saa hurtig de kunde.

Men med frygt tenkte emigranterne fremover. Denne gang var de blevne reddede; men endnu har de langt igjen. Det var ikke altid, de vilde komme til at have et fort i nærheden. Hvad vilde fremtiden bringe?

Opl. paa billedgaaden i nr. 42.

"Bue digre raabte: Overbord, overbord alle Bues mænd."

Billedgaade.

III

e

tvær G

ogs

b

sst

